

Figyelmeztetés.

Papay Ignác, jogtudor, köz- és váltóügyvéd, irodalmat Pesten, a váltóbrévi...

Epen most jelent meg, és Grill Károly (ezelőtt G e i b e l A.) könyvkereskedésében...

Közhasznos hasonszervi ÁLLATORVOSI KÖNYV,

vagy: népszerű oktatás, mely szerint a nem orvos is a házi-állatok legtöbb nyavalyát sokféleképp tapasztalt...

Írta BOEHM KÁROLY, állatorvos.

Ára füve 80 kr., keményen kötve 1 ft.

Egyszermind rátkodom a nagyrédmű közönségnek rátkarát ajánlani, hol bármely munkák bárki által, akárhol hirdettek is, nálam mindenkor az eredeti áron kaphatók.

Videki megrendelések ezen, valamint minden más munkára elfogadhatnak, gyorsan és pontosan eszközölköznek, és a megrendelő kivánata szerint utánvétel, vagy az összeg megküldése mellett teljesítetnek.

617 (2-3)

Sokat, ujat! Gyorsan s jól! 30 szám ingyen!

BUDAPEST

összes színházainak teljes színlapjaival!

Előfizetési fölhívás

„LÁTCSÓ”

szimü

napilapra,

mely megjelen mindennap reggel, tehát hétfőn is, midőn egy magyar lap sem adatik ki, a budapesti összes színházak s szinkörök teljes színlapjaival.

Megjelen június elsején.

Az előfizetés azonban csak júliustól kezdve számítatik be.

A közönség tehát juniustól—júliusig 30 számot ingyen kap!

E lapnak főfeladata: megfelelni e kérdésre: mi újság?

E kérdés a mindennapi életben annyiszor s annyi változtatban hallható, hogy oly lap, mely nagyobb igények nélkül naponként kimerítő választ ad rá, már csak ezáltal is kimutatja létezésének szükségességét.

S ezt fogja tenni a „Látcsó”.

Eltélen és röviden, gyorsan és bőven! Nem egyes osztálynak közölnye lesz a „Látcsó”, mindenkihez fordul, és — hiszszük mindenkinek szívesen látott vendége lesz. Kiki tudni akarja: mi újság otthon, és mi újság künn?

S hirt hozva mindenről, a mi csak történelmi s följegyzésre méltó, minden háznak nélkülözhetetlen társalkodójává akar válni.

S azzá is lesz, ha, a mint föladatánál kitűzte, éber szemmel kíséri a főváros folytonos emelkedését, a művészeti és társadalmi élet minden mozzanatát, a kereskedelmi intézetek s ipartelevitvények tevékenységét.

S kiterjesztvén minderre figyelmét, kell, hogy a vidéki közönség is érdekel legyen oly lap irányában, mely a fővárosi életnek hű tükré, annál is inkább, mivel a vidék szintén azon figyelemben fog részesülni, mely azt fontos szerepét fogva méltán megilleti.

Ezek adatai tehát hazai lapjaink, hogy Magyarhon fővárosában magyar helyi közönség valóságos, melyen ezért szükség. Tehát nemcsak mi hiszszük azt, hogy lapunk hiányt pótol, házagot tölt be.

Szóljanak egyébiránt a lap rovatai. A „Látcsó” hozni fogja:

1. Számos eredeti fővárosi s vidéki újdonságok. — 2. Irodalmi s művészeti híreket. — 3. Vegyes újdonságokat a külföldről. — 4. Fővárosi leveleket és setákat. — 5. Fővárosi képeket. — 6. Szini biralatokat. — 7. Kisebb beszéyleket s eltekinteteket. — 8. Érdekes törvényeszkü tárgyalásokat.

Szóval mindent, mi választ ad e kérdésre: mi újság? A „Látcsó”, bár bővebben lesz a hiteles forrásból merített színházi híreknek, a nemzeti színház igazgatóságától független állást foglal el.

Az elmondott tartalom kívül a „Látcsó” első oldala hozni fogja: Budapest összes színházainak s szinköröknek teljes színlapjait, s azenfelül egy

„Hol mulassunk ma?”

szimü rovatot, mely a fővárosi s a Budapestien időző vidéki közönséget a testvér fővárosok mulató helyeire figyelmeztetni fogja.

Bár a „Látcsó” már június elsején indul meg, az előfizetés mégis csak július kezdetétől szól, s így a félévre előfizető közönség 30 számot ingyen kap!

Pesten, május hó közepén 1864.

Bródy Zsigmond,

a „Látcsó” felelős szerkesztője.

A mondottakhoz még csak néhány szót akarok csatolni. A hazai lapok hirdetési rovata sem élvezi eddig azon tömeges részvétet, mely e rovatot a fővárosi kereskedelem és forgalom egyik fontos tényezőjévé teltetné. E bajon is akar lendíteni a „Látcsó”.

Hirdetési a lehető legelősebbak lesznek, s minthogy a lap ára is csekélyre van szabva: e két előny, nemkülönben a kiállítás csinja s a megjelenés pontossága által, részemről is minden meg lesz téve, mi a lapnak kelendőségét és részvétet szerzhethet.

Előfizetési föltételek:

Félévre (július—december) a júniusi 30 ingyenszámat beszámítva, helyben: 5 ft., — házhoz hordással: 6 ft., — postán 7 ft.

Egy hónapra helyben: 85 kr., — házhoz hordással: 1 ft., — postán: 1 ft. 20 kr. a. é.

Az előfizetési összegek bérmentve intézendők a „Látcsó” kiadó-hivatalához (Pest, egyetem-utca 4-ik szám).

Hirdetési föltételek:

Egy négyszer hasábjzott petit-sorért egyszeri iktatásnál csak 4 kr., háromszori vagy többszöri iktatásnál csak 3 kr. számítatik. Bélyegdíj minden iktatás után 30 kr.

Heckenast Gusztáv,

laptulajdonos.

Megjelen hétfőn is!

Kiadó-tulajdonos Heckenast Gusztáv. — Nyomatja Landerer és Heckenast, egyetem-utca 4. szám alatt Pesten, 1864.

GRÓSZ JÓZSEF ur,

ki néhány év előtt Egeregyen főmélt. herceg Eszterháznál uradalmi tiszt volt, egy ötét közel érdeklő ügy végett legyen szives magát nálam személyesen vagy levél által jelenteni. — Gyömrő (utolsó posta Üllő), 629 (2—2)

Hauer György, mélt. gr. Telekies kasznárja.

A nagyváradi l. sr. képtalan N. Váradi mellett iklódi pusztáján 178 darab szám-fülsőt 3, 4, 5 éves tenyész-kos van meghatározott mérsékelt áron eladásra föllálitva.

F. év június hó 14-én, vagyis a nyiretés napjig gyapjában láthatók; kéz alatt el nem adhatók, f. évi aug. 23-ik napján ugyan-ott árverésre fognak bocsátanni. — Nagyváradi, 1864. május 16-án. 630 (2—3)

A jószág-felügyelőség.

Magyar eredeti regénytár.

Eld és második kötet tartalma: HAWLEBEN és TÁRSAINK könyvkereskedésében Pesten, valamint minden más könyvkereskedésében kaphatók.

TEKINTETES URAK.

Regény 2 kötetben.

Írta Vas Gereben u.

Ára díszes borítékba fürtve 2 forint ausztriai értékben.

Azon megérkezéséig, melylyel az összes hazai lapokhoz a „Magyar eredeti regénytár” megküldését fogadták, reménytelően engedeli, hogy a t. olvasóközönség is szives pártfogásába voentül ezen legújabb vállalkozatát. RTLEBEN ADOLF, kiadó-könyvtár.

632 (1)

Fölhívás.

Beregmezei Ugornya — Gergelyi — Tókos közös határral bíró községek folyamatosan levő urb. rendezési és arányosítási ügyénel érdekel minden közbirtokosok értesítetnek: miszerint a közbirtokosság által saját kebelől kinevezett választmányazzal van megbízva, hogy a közbirtokosok közötti kölcsönös szavatoességi kérdéseket és követeléseket barátságos uton intézze el; azokat pedig, melyek ez uton ki nem egyenlítettethetnek, az eljáró alispáni bíróság bírói eldöntése alá terjeszse. Felhivatnak tehát minden érdekeltektől, hogy efféle igényeiket s követeléseiket folyó évi május 1-ső napjától július 1-ső napjig az érintett birtokos választmány egyik tagjánál Váscsator-Naményban lakó sz. Demjén Istvánnál a kitért záros határidő alatt beadják; július 1-ső napján túl semminemű beadvány el nem fogadtatván. — Ugornya, apr. 27. 1864. 622 (2—3)

Kántor Sámuel, királyi tanácsos s 1-ső alispán

Kerestetik

egy földbirtok, mely egészséges s kellemes fekvésű legyen, legalkalmasabban felső Magyarországon, semmi esetre a nagy lapályon ne legyen, és mely legelősebb 8 mér-földnyire essék a vasutól.

A vétel ára, melynek legnagyobb része tüstént kifizethető volna, 200,000 forint sokkal ne haladja felül.

Szives ajánlatok mielőbb intézendők Sigmund Junior urhoz Neuwaldgég-be, Bécs mellett, 63-ik szám alatt. 628 (2—2)

Pest, június 5-én 1864.

Előfizetési föltételek 1864-dik évre: Egész évre 10 ft. Fél évre 5 ft. Csupán Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 ft. Félévre 3 ft. — Csupán Politikai Ujdonságok: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft.

Hirdetési díjak, a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságokak illetőleg, 1863. november 1-től kezdve: Egy, négyszer hasábjzott petit sor ára, vagy annak helye, egyszeri iktatásnál 10 krba; háromszor, vagy többszöri iktatásnál csak 7 krba számítottik. — Külföldre nézve kiadó-hivatalunk számára hirdetések elfogad, Hamburg és Altonában: Haasenstein és Vogler. — M. Frankfurtban: Otto Mollien és Jaeger könyvkereskedése; Bécsben: Oppelik Alajos. — és Pesten: a Kereszt-gazdasági ügynökség is. József, 14. sz. a. Bélyeg-díj, külön minden iktatás után 30 ujkr.

Geduly Lajos superintendens.

Geduly Lajos, a dunamelléki ev. egyházkerület köztisztviseltében álló superintendense, Nyitra-Zerdahelyen 1815. évi mártius 17-én született. Atyja János, akkoriban ottani evang. lelkész, anyja Petényi Krisztina, a volt nemzeti muzeum őre s hirneves ornitholognak, néhai Petényi Salamonnak testvérnéje.

Mind apai mind anyai ágon családja több kitünő férfit adott az evang. egyháznak. Így, például, egyik nagyatyja idősb Geduly János tamási lelkész, a nógrádi egyházmegyének 30 évig főesperese, ünneplott egyházi szónok, másik nagyatyja Petényi Gábor, abelovai lelkész, híres orientalista volt.

Iskolai tanulmányait Losoncon, Osgyánban, a gimnáziumiakat Selmecezen, a bölcseletheologiai tantárgyat Pozsonyban végezte 1834. évben. Tanárai voltak az utóbbi helyen: Zsigmondy, Grósz, Kovács-Martinyi, Severlay, Bilnicza, Greguss Mihály tanár, mint a lyceumi magyar nyelv-művelő-társulat elnöke alatt a titoknoki hivatalt viselő.

A hitjeltölti vizsgát 1835-ben Szeberényi János superintendens előtt tette el Selmecezen.

Pozsonyi tanulmányai végzetével egy évet mint magánnevelőt töltött a szendrői Török róm. kath. családnál Podrecsányban Nógrádmegyében, nevéndékéi levén azon családnak két derék fia: Sándor, 1861. évben volt nógrádi alkotmányos alispán, és ennek testvéröccse Béla.

Innen Losoncra hivatván meg az 1-ső grammatikai osztály nyilvános tanítójaul, ott is egy évet töltött.

A németországi egyetemekre, melyeket meglátogathatni legfőbb vágya volt, akkor el levén zárva az ut, 1836. évben a bécsi prot. facultáson folytatta s végezte be theologiai tanulmányait Wenrich, Simko, Kanka, Patay tanárok alatt.

Még Bécsben időzván, a nógrádi esperességben kebelezett kálnoi egyház, melyben egyszer podrecsányi nevelősködése idejében mint szónok fellépett volt, rendes lelkészévé választá meg. De akkor még csak 22

éves levén s a nem régen hivataloskodni kezdett superintendens Szeberényi János szoros, meg nem másítható utasításul kapván, hogy senkit 24 éves kora előtt rendes papnak fel ne avasson, a nevezett egyház, noha egy egész évig állhatatosan megmaradt szándékánál, hogy Gedulyt lelkészeül öhajtsa, czélját nem érthet el. Szeberényi superintendens maga szívélyes levelekben igyekezett megnyugtanni az ifjut ezen esemény felett s utóbbi években folyton atyai barátságára méltatá, miglen Gedulynak 1857. évben, mint ekkor már zolyomi főes-

30-án Jozéffy Pál superintendens által Tiszolcon ordinálva lón.

Ezen kis egyházbán csak nyolcz hónapig maradván, 1839. év elején Ochtinára ment át a gömöri esperességbe. Itt 11 évig lelkészkedett, boldogítva látván magát egy egyháza mint mások részéről a szeretet és bizalom számos bizonyítékával. Lelkészi hivatala mellett több esperességi hivattal s gömörmezei táblabíróssággal is feldiszitett, 1847-ben pedig a tiszai egyházkerület egyházi jegyzőjévé választatott meg s mint ilyen, néhai Pákh Mihály superintendensnek

Eperjesen történt ünnepélyes beiktatásánál a beiktató agg esperesnek, Schwarz Mihálynak assisztált. Ochtináról több előkelő egyházba, például: Dobsinára, Eperjesre, kapott papi meghívásokat, anélkül, hogy azokat elfogadná. Végre 1850-ben elbucsvozott ochtinai szeretett nyájától. Itt kétségkívül még élni fog sokak emlékezetében azon megható jelenet, midőn a távozónak kocsját csaknem összes hívei majd félórányi távolságra, könyezve és zokogva kísérték.

Ochtináról Besztercebányára hivatott meg, az onnan Bécsbe eltávozott Kuzmányi Károly helyébe. Meghívását oda már akkor azon párt, mely később oly elleneségei indulattal lépett fel ellene, minden módon megakadályoztatni törekedett. Czélját azonban nemcsak hogy el nem érte, sőt Geduly itt is híveinek osztatlan bizalmával s szeretetével találkozott. 1855-ben a zolyomi egyházak főesperesöknek választák meg.

1858 óta Pozsonyban lelkészkedik. 1861-ben a dunánémeti ág. hitv. ev. egyházkerület superintendenséül választatott. Beiktatója Székács superintendens volt. (A beiktatási ünnepély leírását lásd az 1861. évi „Protestáns Lap” augusztusi számainak egyikeben.)

A pesti közönség előtt kétszer lépett fel mint egyházi szónok, egy gyámintézeti istentisztelet s báró Prónay Gábor egyetemes felügyelő beiktatása alkalmával. Mindkét

GEDULY LAJOS.

beszéd-, azonkívül számos más egyházi beszéde nyomtatásban is megjelent.

Legújabb küzdései az evang. egyház terén ismeretesek, s azok előadása nem e sorok feladata.

De jutottak ezek közben öröknek is osztályrészeül. 1862-ben a *príbóci*, utóbb a *mi-javai* egyházkerületi gyűlések s mult évben a *trencsáni* és *mosonyi* kánonszerű egyházlátogatások alkalmával nemcsak hitfelei, de más hitfelekezettel is a rokonszenves kitüntetés legfényesebb jeleivel fogadák s halmozák el.

1861-ben Pozsony szab. kir. városa választói 1000 szavazó közül 855 szóval a városi képviselő-testület tagjává választák.

1862. évi febr. 4-kén azon öröme lett, hogy midőn első szülött leányát egy derék fiatal lelkészhez nőül adá, ugyanazon órában még mindig életben levő agg szülői aranymenyegzőjüket ülék meg.

A jó gazda.

Le a kalappal a jó gazda előtt!
Bármí kis körbe állítá végete.
Sárga kalászzal, nézzétek a mezőt,
Verítékivel ezt mind ő vetette.
Az erős munka csak edzi erejét.
Reménylve, bizva, munkált, míg más henylet,
Későn fekszik le, s fölkel már hajnalba
A jó gazda.

A föld levonza, leköti magához.
Hü kebelébe hinti el reményét.
S a hálás göröngy kizöldel, kalászt hoz,
S ezzel, kik sokra nem vágnak, beérik.
Nagy mezeje van a találó északnak:
De e mezőn legfőbb ur a természet...
Szívét és lelkét csak ehhez ragasztja
A jó gazda.

Az égől, a nap sugarait kéri.
A fellegetkötő csöndes éot kíván.
Szerény kívánság: mégis e két égi
Legszébb ajándék, meglátásik a csirán.
A kis mgból kalásztenger támad.
Sugár az öröm, szép eső a bánat...
Ezt a jósgagos égtől tanulhatja
A jó gazda.

Örömet buval szépen így vegyíti
Nagyra nem vágyva: kétségre nem esik.
Tudja, ki örül: annak kell is sírni!
Hol bánatot lát: kész-örömet segít.
Kőny van szívünkben, lelünkön ég az ész,
Míg a szív csügged: a lélek égre néz...
Örömben, búban, magát el nem hagyja
A jó gazda.

Megesik sokszor, hogy nem sok a termés.
Miert van ez így?... tudja a jó Isten!
De ha másnak nincs: nem tudja mi kevés.
Megosztja felét, hogy rajta segítsen...
Elöl mindent a nagy szárazság, a fagy.
Elhagyja az ég, ki mást szenvedni hagy!
Fele falatját éhezőknek adja
A jó gazda.

„Nemcsak kenyérrel él az ember!” így szól
A szentírás: a jó gazda ezt érti.
Munka után gyűlt drága áldásból
Hogy pénzt vegyen be: nemcsak ezért mér ki.
Lelkét se hagyja parlagon: de áldoz.
Üres kezekkel nem megy az oltárhoz.
Filléreit a szent oltárra rakja
A jó gazda.

Mit ér a szántóföld, ha miveletlen?
Vagy a jó mag, nem termi meg a munkát.
Nem érnek semmit, kik az ismeretben
Mily drága kincs van: nem érik, nem tudják.
Az éssz gyümölcse, a szív virága ad
Jólétet s gyönyört szegénynek gazdagnak.
Mindkettőt híven öntözi s szaggatja
A jó gazda.

Ez a drága föld az édes hazáé...
Ki szántja veti — ezt el ne feledje!
Csak úgy terem, ha a barázdák közé
Hull a legszebb mag: a haza szerelme...
Lehet termés: nincs Isten áldása rajt,
Ha a barázdán ez gyümölcsöt nem hajt!
Földé javát — a hazának aratja
A jó gazda. Csepeli Sándor.

Tarkó és a Tárcazak.

(Vége.)

1475. körül Tárcazak Tamás a Rikolfiak részét a szépségi és sárosi javakban zálogba veszi, s azokban közbejött bajok és villongások elhárítása után be is igtattatik. 1477-ben, s így ezen század vége felé az akkor számban már igen megfogyott Tarkók javainak legnagyobb részét hatalmába keríté.

Jól megérdemlett szerencsefordulat vala ez, mert Tárcazak Tamás egyike volt azon hősöknek, kiknek közreműködése egy halhatatlan híri nagy király alatt, országunkat hatalmának és fényének legmagasb polczára emelte.

Tárcazak Tamás, miut számos mások kortársai közül, emelkedést Mátyás királynak köszönte, kinek udvaránál mint *aulae familiaris* kezdette pályáját, s mint ilyen, a királyi táborban tartózkodván, 1468. Kassa, Eperjes, Bártfa és Lőcse városok ellen királyi pártfogó levelet, s mint feljebb látuk, ugyanazon évben új adományt nyert a Tarkói javaknak egy harmadára. — Híven követte a királyt hadjárataiban, s általa 1474-ik évben 6000 főnyi sereg élén Lengyelország pusztítására küldetvén, Zmigrod városát éjjeli rajtaütés által, a várat pedig ágyuztatás után megvette; onnan közel 200 falut felpredált, s több ezer rabot hozott Magyarországra. — Ezután négy évvel ismét Lengyelország ellen állította ki őt Mátyás király, de a közbejött fegyvernyugvás küldetését meghusitotta. Ugyazintén nevezetes részt vett az ausztriai hadjáratokban, 1479-ben őt küldötte Mátyás király Karinthiába a salzburgi érsek és seckau püspök várainak átvételére. 1480-ban pedig bevette Radkersburgot s Grátzot is ostromolta. — Három évvel élte túl királyi kegyurát. Vörös márvány sírköve a héthársi templomban látható, következő fölirással: „*Hic sepultus est generosus ac strenuus miles Dominus Thomas Tárcazak. Anno 1493.*” Nem hagyhatom említés nélkül, hogy az ezen sírkövön látható két gyermekalakot, melyek elfordult arczeval tartják a hős halotti lepét, a népmonda Tárcazak Tamás ikerfiainak állítja, kiket ez szerelemfölt gyanuból ölt volna meg; mely mondanak azonban hitellességet alig tulajdoníthatni, már csak azért sem, mert fel nem tehető, hogy az elhunytnak egy ily sötét tettét akarták volna megörökíteni sírkövén, melyen rendesen csak érdemeket szokás fölírni, ámbar másrészt az ikrek iránti bál véleménye ama korban elég közönséges volt, s ama zord tett Tárcazak Tamásnak a lengyel hadjárat alatt tanúsított vad jellemével nem áll épen ellenkezésben. Egyetlen fiat hagyott maga után, a hős Miklóst, ki hazája és fejedelme iránti hűségét a mohácsi gyászmezőn vérrel pecsételé.

Ezt már 1510. évben mint királyi kamarást, 1519-ben pedig mint királyi főkamara- és Sárosmege főispánját találjuk Perényi Imre nádor halála után, II. Lajos királynak erre vonatkozó kinevező parancsában. Sokat perlekedett nővérével, Varkots Kristófnával, s hajadoni jogainak kielégítésül 1000 arany forintot s több szépségi javakat adott át neki. — Mohácsnál a második hadrendet, melyet a király kamarásai s bárók képeztek a magyar lovasság legnagyobb részével, s mely közvetlenül a király előtt volt felállítva három sorban, ő vezérelte. Ezeknek élén esett el, hősiesen küzdvén a szent szűz lobogói alatt, kihez azon gyászos sejtelmű szavakat intézte, melyeket ősei temetkezési helyének, a héthársi templomnak 1513-ban történt kijavításakor an-

nak ajtaja fölé vésetett, s melyek ott mai nap is láthatók: *O mater Dei, memento mei, Nicolai Tárcazak!*

Érdemei elismerésül az özvegy királynő sajátkezűleg aláírt parancsral hagyta meg Sárosmege reideinek, hogy hátrahagyott fiát szintugy főispáni tisztelettel illessék mint atyját.

Ezen fia, György volt az utolsó Tárcazak. Mielőtt azonban ennek életére mennének át, még egy más Tárcazról kell emlékeznünk, ki Miklóssal egykorulag élén, szintén nevezetes szerepet vívott ki hazánk történetében.

Értem Tárcazak Jánost, ki a 15-ik század végén, mint zempléni főispán működött; résztvett Mátyás király ausztriai táborozásában, s a brucki várnak parancsnoka volt. Ezt Mátyás halála után vigyázatlanság által az ellenség kezére juttatá; ugyanis a városba menvén isteni tiszteletra, az összecsendült polgárok által elfogatott, s a vár átadására kényszerítettett. 1505-ben a székelyek grófia volt, s 12,000 ftnyi követelése fejében *Al-diód* városát kapta Ulászló királytól, mely később az ónodi uradalommal lett kicserélve. — Bethlen Sárától nemzett fiai, Ferenc, Lökös és György, ugylászik, ifjú korban halván el, terjedelmes javai leányaira, Podmaniczky Mihálynéra és Hagymássynéra jutottak, kiknek örökösei később a makoviczai várhoz való jogaikat 13 ezer forintért Rákóczi Zsigmondnak és Pálnak adták el 1611-ben. — Birta a többi között Vámos-Ujfalu Zemplénmegejében, melyet később Tárcazak Miklós, Perényi Imre nádorral cserélt el a sárosmegei újvári várért és Ujfalu helységért, melyek Tarkó várával határosak, 1512-ben.

Térjünk át már most Tárcazak Miklós boldogtalan fiára, Tárcazak Györgyre. Ezen kalandos életű hős már atya halála után sanyaru helyzetbe jutott. Anyja, Bánffy Dorottya, egy Lobotzky Mátyás nevű lengyel urhoz, ki Ferdinánd császár tanácsosa s kézmárki kapitány volt, menvén másodsor nőül, az ő Tarkó várát, melyet Zápolya híve, Lasky Jeromos 1532-ben hatalmába ejtett s család módon Lobotzkyra ruházott, Tárcazak Györgynek átengedni vonakodott, míg végre a Bánffyak közbenjárása folytán Ferdinánd császár parancsára Katszianer császári hadvezér által fogságra vetetvén, arra kényszerítettett 1535-ben.

Ekként visszanyervén javait, Tárcazak György csakhamar Zápolya Izabella részére állott, kinek mindvégig egyik legbuzgóbb híve volt, sógoraival Homonnai Druegh Györggyel és Gáborral, a Bebekekkel és Perényiekkel, az özvegy királyné tiszthatósága alá hajtván a felső vidéket. Utóbb Izabella ügyének hanyatlásával, vele Lengyelországba ment új hadak gyűjtése végett; hőslelkű nővére Tárcazak Annára, Druegh György özvegyére bizván várai védelmét. Erre csakhamar szükség volt, mert Ferdinánd császár hadvezére Forgách Simon sergével a felső vidéken vonulván át, alvezéreit Puchaim Farkast és Dietrich Marcellt küldötte Tarkó és Újvár ellen számos gyalogsággal s ötszáz nehéz lovassal, kik is az 1556-ik év nyarán a két szomszédvárat megszállották. Hogy miként fogadták őket a bátorlelkű asszony, kitűnik az ellene később az egri káptalan előtt tett tanuvallomásokból. Ezek szerint Tárcazak Anna, az ostromlást megelőzőleg, 14 puskást küldött ki lesbe a most történeti nevezetességű Branyiszko hegyre, kik az arra vezető országúton a királyi postát megtámadván, atól fontos császári sürgönyöket vettek el, Wernherr eperjesi parancsnokhoz szólókat, s álltala Gyulára, Nagy-Váradra s más helyekre

gyorsan tovább küldendőket. — Ezek közül a latinul írottakat Kékedy Gáspár által, a németeket pedig tanuskodó Mukk Bálint újvári várnagy által megmagyaroztatván, viaszos vászonba borította, s Misleviz János tarkói szabadon által Lengyelországba, Izabella királynénál Velyhova városában tartózkodó fivérének Tárcazak Györgynek küldötte, erőlyesen szivére kötvén a hírnöknek gyors és gondos átszolgáltatásukat, s hat forintot adván neki utiköltségül. — Továbbá, hogy Tárcazak Anna teljhatalommal volt el látva a tarkói és újvári várakban, s mindenkinek ő parancsolt; s a császári hadsereg közeledtéről értesülvén, tüstént hírnököket indított Perényi Gáborhoz, Bebek Ferenczhez és Báthory Györgyhez, segéj csapatokat kérvén tőlök, s az utóbbtól 20 puskást csakugyan kapott is, kik a vár elestével, ott találtak. Továbbá, hogy mindent elintézt a vár védelméhez, s tanuskodó Mukk Bálintnak 10 forintot adott lópor vásárlására. — Hogy nagy fekete lobogót tűzött ki a vár ormaira, pártütésének s elszántságának nyilvános jeléül. — Hogy az ostrom első napján Tárcazak Anna puskásokat küldötte a császári sereg ellen, kik Tarkó alatt négy németet levágván, az egyiknek fejét elébe hozták, melyért nekik egy tallért adott. — Továbbá, hogy bizonyos cserneki Kozy Pétert 50 latorral az újvári várba küldötte, hogy onnan a császárhoz szító vidéket fosztogassa, kiket tanuskodó Mukk Bálint várnagy elfogadni vonakodván, Tárcazak Anna ezért reá engesztelhetlenül megharagudott, s ismét három tizedest küldvén nyakára 30 zsoldossal, őt tiszttől megfosztatta s egész családjával fogságra vettette, minek bizonyosságul tanu Tárcazak Annának magyarul írt levelét mutatta fel, ez ügyre vonatkozott. — Továbbá hogy azon időben Tárcazak Anna, bátyja György meghagyásából a körülfekvő vidéket Izabella kormánya alá hajtani s minden teletől egy forintot venni parancsolt.

Nemes Therek Bálintnak, Tárcazak György lovászmeesterének vallomása szerint, őt Tárcazak Anna az ostrom előtt bátyja lovaival Lengyelországba küldötte. — Negyedik tanu nemes Péchi Gergely, Tárcazak György apródja s később Tárcazak Anna udvarnok, azt vallotta, hogy Izabella királynő egy bizonyos, Tárcazak Györgytől Erdélyben kölcsön vett összegnek törlesztésül, biharmegyei Széplak helység felét, más hat jószággal együtt átengedte Tárcazak Annának, az adósság lerovása után visszatérítendőket; hogy azonban Tárcazak Anna tanu ismét Erdélybe küldötte, hogy Izabellától több javakat kérjen, mely kívánatára azonban, minthogy Izabella véletlenül beteg volt, határozott feleletet nem nyert, s hogy Tárcazak Anna ezen javak kezelőjéül Tárcazak György hajdani szolgáját Horváth Jakabot nevezte ki. — Pörkoláb Imre héthársi bíró, Pörkoláb Györgynek hajdan tarkói várnagynak fia azt vallotta, hogy Tárcazak Anna Bebek Ferenczert azért, hogy a császár híveit kötéllal fogdosta, megsonkíttatta, s Pelszőczön kinos halállal kivégeztette, nagyon megdicsérte, mondván: „Bebek a mit most tett, jámbor emberhez illőleg cselekedte.” Végre, hogy Tárcazak Anna száz lator megérkezésére várakozott.

Azonban a nőparancsnok hősies elszánt-sága daczára, az őrség a tulnyomó ellenséges erőnek ellen nem állhatott, 1556. július 12-én szent Margit napján mindkét vár ostrommal bevétetett, s császári parancs következtében földig lerontatott. Tárcazak Anna valószínűleg kimenekült, legalább a későbbi tanuvallatás, s egy pár utóbbi jogügylet arra látszik mutatni, hogy akkor még élt,

bár a népmonda szerint Makovicza várába futván, ott megfogott s feje vétetett volna. Bátyja, György pedig tovább követvén hősies, de sanyaru sorsát, hártig buzgón fardozott királyi urnője ügyében. — 1557-ben Bebek Ferenczcel követségben járt Konsztantinápolyban, onnan visszatérvén, még az évben Balassa Menyhárttal ostrom alá vette a nagy szöllői várat, s ott puszkagolyótól találva, hányatott éltét és fényes nevét kora sirba vitte. A Tárcazak roppant javai, melyekhez csupán Sárosmegejében a tarkói, újvári és hertneki várak az azokhoz tartozó javadalmakkal s azokon kívül 25 falu és pusztá, a Szepességen nyolcz, részint egész, részint részjószág, s ezen felül mint feljebb láttuk, a két testvérháza különböző részein szerzett javadalmak tartoztak, elkoboztatnak, a tarkói és újvári várak tartozmányai-kkal az akkor nagy tekintélyre emelkedett Dessewffy Jánosnak, továbbá a Péchy és Tahy családoknak, a hertneki uradalom a Forgácsoknak adományoztatnak, mely utóbbi ezeknek kezéről néhány év előtt az Anhalt-Dessau állam birtokába jutott, közel egy millió ftnyi áron. — Kékedy János, Tárcazak György Zsófia nevű nővérének fia, ugyan mindezen javakhoz való jogaik a Berzevicsyekre, mint az ősiekre nézve osztályos atyafiakra ruházta át 1587-ben, azonban ezen jogát ruházás ugylászik, csak alaki maradt, s érvényre nem emelkedhetett.

A tarkói régi kastélyt, mely a várdomb alatt hasonnevű faluban fekszik, Dessewffy Ádám javíttatta ki 1630. körül, jelenleg ismét romlódozó félben van.

Tárcazak is volt egy Tárcazak-féle régi várak. nagybbszerű madorban, s erömlüvekkel; de 1813-ban a Tárcaza folyó rendki vil megáradván, a várdombot álomosta, s az egész épületet alapostól elseperete, ugy, hogy nyoma sem maradt.

Vegyünk búcsut e hős árnyaktól, melyeknek emléke oly megragadó képét varázsolja élénk szépségű madár; a him szint oly nagy, mint a sikeftajd, egészen fekete, hol kék, hol lilaszinbe játszó aczélfényvel, csak szárnynyan van néhány fehér toll, melyek kerek foltot képeznek. Szemeit szintén vörös kárimák veszik körül; villaalaku farkának két vége kifelé kanyarodik. A jérce kisebb, s nem jár oly fényes diszruhában; fészket szintén a földön bokrok alatt készíti.

A *havasi fajd* (tetrao lagopus) bérczeink legmagasabb csúcsait lakja, még a fák regióján túl is: nyárban mindentéle erlei bogycókból él, télben a fenyvesek s különösen a vörös fenyű túleleivel is beéri; ekkor lejjebb száll az erdőkbe, mely lyukakat kapar magának a hóba, s ott tartózkodik többnyire. Nyáron sárga-vörös fekete vonalakkal bir, télen tiszta fehér, csak farka és szárnya első hat tollának szárai feketék; lába egész körmeig tollas. Nagyságára hasonló a közönséges házi tyukhoz. Husa föllette izletes.

A *fajdyukok* neméhez tartozik az ismeretes *császár-madár* is.

Hosszu, farszto utat kell tennünk a sötét fenyvesen keresztül, mig elhagyva a fák birodalmát, ismét zöld földre léphetünk, s már csak órányi távolságban vagyunk a bércz csúcsától; honnan a messzire terjedő kilátást élvezendjük. Itt már csak törpe jegenyek, gyalog- és henyefenyők tengődnek, a földet sűrű fekete és piros afonya-bokrok fődik. A *fekete afonya* (Heidelbeere) borsó nagyságú, fekete, kézkománcoz bogycóit nyersen és czukorban főtten eszik. A *piros afonya* (Preisselbeere) gyümölcse kellemetlen, őszszehuzó, fanyar ízű, csak czukorba főtten ehető.

A *henyefenyő* üleveleiből csinálják a fenyő-olajat; mely azelőtt fontos szerepet vitt a gyógyászatban s most is, mint hatásos hidegláz elleni háziszor, használtatik; fiatal sarjaiból tavaszkor terpentinszerű gyanta folyik, melyet a nép „kárpatí balzsam” név alatt ismer s gyógyyszerül használ.

A *henyefenyő* (pinus pumilius) 2—3 ölnyi hosszu ázai nem nőnek egyenesen föl.

A bérczi erdő és lakói.

(Vége.)

felé, de egészen a földön fekszenek, csak hegyei kanyarodnak föl.

A *gyalogfenyő* (*juniperus communis*) fekete-kék-zománcos bogói három évig érik; ezeket a gyógyászatban is használják; a gazdasszonyok *boróka*, vagy *fenyőmag* név alatt ismerik. Ezen bogókból égetik az erős fenyő-szeszt (borovicska). Ha e bozontos, szürke-zöld, legkevebbé sem szép, alig 8—10 lábnyi magas bokorra nézünk, alig hinnők, hogy a sugár nemes ciprusfák fajroka, melyeket a régiek isteneiknek szenteltek.

Bérczi erdőinkben az európai tülevelek minden fajával találkozunk. Legnevezetesebbek:

A *tiszafa* (*taxus baccata*). E szép, 25—40 láb magas fát már nagyon meggyérítették hazánk erdeiben; az előtt fölötté divatozott a francia és hollandiai izlés szerint elferdített kertekben; most is látjuk a parkokban, de természetes alakjában, diszlenni. Nagyon lassan nő s ezer évig élhet. Vörös-barna, habos, tömött fáját finom asztalos s esztergályos munkákra használják.

Az *erdei fenyő* (*pinus sylvestris*) 80—100 láb magas, terebély, meszszire szétágazó fa. 100—120 évig nő, az ily koru fák építésre és szénegésztésre fölötté jók; törzséből fűrészelnek deszkát sléczet, 3 hüvelyknyi hosszú tobozait tüzelőnek használják. Kékes-zöld, másfél hüvelyknyi hosszú tülevelei nem állnak két sorban a galy oldalán, de sűrűn össze-vissza ugró, hogy a galyat egészen elfödik. Az erdei fenyő különösen szép májusban, mikor virít. — A fiatal sarjak hegyein fejlődnek másfél hüvelyk hosszú hengerverszerű, alól élénk-piros, felül aranyárga himporral fűdött virágtobozai, melyek idővel megbarbolnak s a fának magvát tartalmazzák.

Ezen fából nyrik ama, technikai és gyógyászati tekintetben annyira fontos gyantát, melyből közönséges terpentint, terpenintolajat, hegedű-gyantát (*colophonium*), fekete és fehér szurkot, kátrányt, fenyőkormot stb. készítenek.

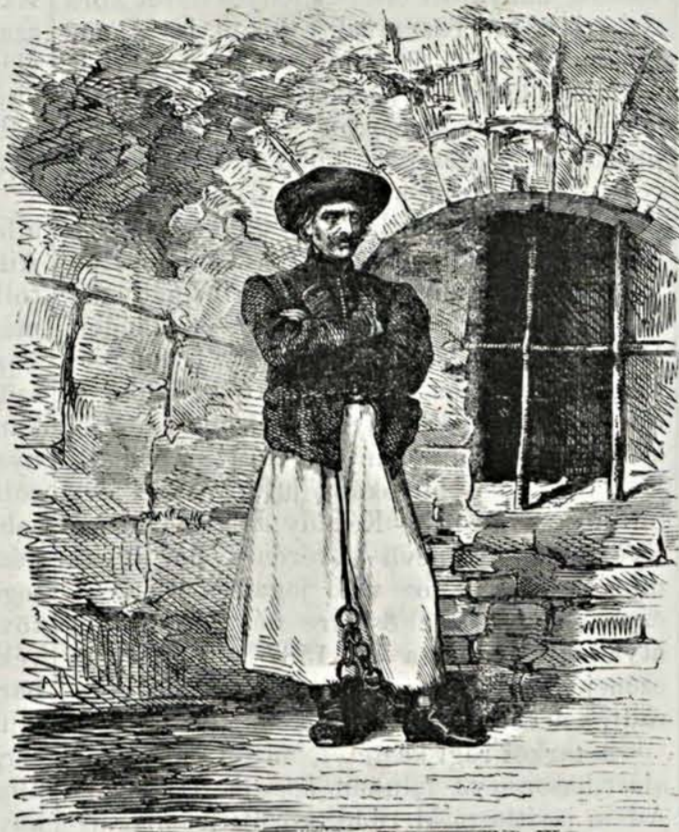
A *czirbulya-fenyő*, (*pinus cembra*) 100 láb magas fa, mely csak azáltal különbözik az előbbtől, hogy tülevelei öntökint egy csomóban állnak, tojásalakú tobozai hüvelyekben fölötté jó ízű, a mogyoróhoz hasonló magot találunk.

A *jegenye-fenyő*, (*pinus abies*), 120—130 láb magas sugárfa ágai vízirányosan állnak el törzsétől s gúlaalakú csucot képeznek. Haszonra nézve hasonló az erdei fenyőhöz, csak hogy a gyantájából készített terpentint még finomabb; héját a timárok használják.

A *vörös-fenyő*, (*pinus laxis*). Ezen gyönyörű, 60—100 láb magas, gúlaalakú fát méltán mondhatni az európai tülevelek legszebbikének. Keskeny világos-zöld tülevelei, 40—50-en együtt állnak egy csomóban, bizonyos távolságban; ősszel lehullatja; ta-

vaszkor gyöngéd fehér pelyh környezei a fejlődő levélcsoportokat; magtobozai alig egy hüvelyk hosszúk.

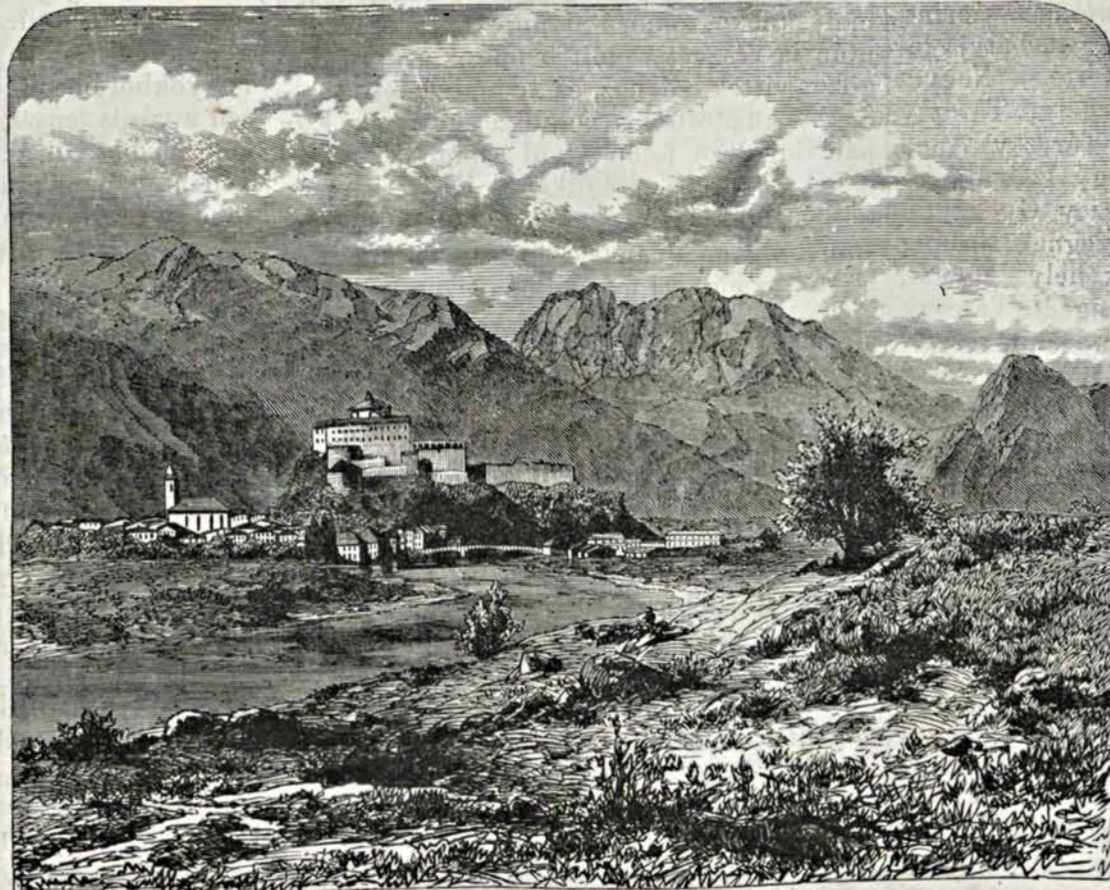
Gyakran ültetik díszül a kertekbe, de a bérczek szabad levegőjéhez szokott fa itt csak szomorúan tengődik s alig ismerünk e vézna 10—15 láb magas fácskában bérczeink fenyveseinek királyára, mely ama

Rózsa Sándor a börtönben.

hires büszke libanoni cédrusok legközelebbi fajroka.

Vége fölöttünk a hegy csucsára, melyet a piros afonya örökzöld bokrai fednek; és ezen eleven zöld, piros bogóval terhelt bokrok közt fehérlik egy-egy darab hó — s ime! a bérczek felhőt érő csucsán diszlik ha-

Kufstein vára Tyrolban.

zánk zászlajának szép hármasszine! — Legmagasabb ormára érve, két megyében állunk egyszerre, itt van Zólyom- és Liptó-megyének határa. Nagyszerű látvány terül el szemünk előtt; az egész táj, melyet láthatunk, roppant hegytengerhez hasonlít, és mind azon, részint nagy hegyek is oly messze messze vannak alattunk, s ekkor veszszük

csak észre, mily szédítő magasságban állunk.

De az öreg Prasiva szeszélye nem engedi a kilátás gyönyörét tovább is élveznünk. Talán rossz néven vette, hogy őt fején taposunk; éles fagyos szél támadt, s egyszerre sűrű ködbe vagyunk burkolva. Hasztalan várjuk, hogy ismét kiderül, s búcsút kell mondanunk a bércnek, mely mélyen behuzza homlokába szürke fellegűvegét. Midőn leértünk a szép bükkerdőbe, mint könnyíti. Ezen börtönökben elszelgettünk, csodálkozva látjuk, hogy itt nem változott az idő; a bucsuzó nap sugarai aranytal hintik be a fák lombjait, a madarak halkabb esteli dala zeng a csendes erdői magányban.

Beniczky Irma.

Kufstein vára és Rózsa Sándor.

Április 1-jén egy Innsbruckba érkezett kufsteini utazó azt a tréfát gondolta ki, hogy az innsbruckiakat áprilisba küldi, mi végből azon hirt terjesztette, hogy Rózsa Sándor, a rettegett csikós, fogágából megszökött. Bár a közönség április 1-jén rendszeren nehezebben hisz mint máskor, ezen hír mégis mindenfelé hitellel talált, miután a közönség már régen nem élvezett valami pikáns hírcsemegét. A ki azonban Rózsa Sándornak „tartózkodási helyét” ismeri, szökése hírének még április 2-án sem adott volna hitelt, mert valóban egészen megfoghatatlan volna, hogy a kit oly „jól eltekintek”, miképen menekülhetett volna ki a kufsteini császártoronyból, porhüvelyének hátrahagyása nélkül. A várművekkel koronázott sziklának legmagasabb csucsán áll a magas, hengeralakú császártorony, melynek alsó emeletét az őrizet legénysége lakja, legfelső része pedig súlyos állam- vagy közönséges foglyok befogadására van rendezve. A kit abba egyszer fölvesznek, arról igazán elmondhatni, hogy „ugyan jól el van téve.”

Néhány lépcső megmászása után egy kör-alakú s a toronynak egész átmerőjét elfoglaló teremre jutni, mely őlnyi vastag lőrészek keresztül nyer világosságot. A tágas teremben, melynek födelét egy közepén álló oszlop tartja, egy század katonaság kényelmesen tanyázhat. — Ezen termen mindenkinek keresztül kell menni, ki Rózsa Sándor börtönébe akar jutni, mivel innen vezet egy, a falakba alkalmazott lépcső a legfelső emeletbe.

Ezen, a falba egészen befoglalt lépcsőt alul a teremben egy vasajtó, a felső kimenetnél pedig nehéz vasrács zárja el. A legfelső emeleten félkörben 13 börtönzelle van, egy nyolc emberre való őrzőháza és egy előcsarnok, hol éjjel-nappal ül, ki a foglyokat a börtönajtók nyílásain keresztül szemmel tarthatja. A börtön-őrég 24 óránként váltakozik, s ez idő alatt a börtönemlethe van bezárva, mert a fennemlített lépcső rácsa és ajtaja mindig zárva van. — Azonban a börtönőrég szükség esetére

egy harang meghuzása által mindig hívhat a várból segítséget. — Fogoly megszökösről tehát szó sem lehet, miután ezt még a börtönőrég sem tehetné, mert ha a foglyokkal együtt ki akarna törni, s képes volna is a rácsot és ajtót kifeszíteni, még azoknál is alsó emeletet egész őrségét kellene legyőznie. A torony külső része felé pedig annál kevesebb gondolhat valamely fogoly, részint mivel a hely szédítő ma-

gasságu, s az ablakok kellőleg biztosítva, aztán a foglyok lábukon vasat viselnek s a börtön előtt álló őrnék minden zörgést észre kell venni.

A börtönzellek világosak, térségek és tiszták. Messze ellátni belőlük a szép alsó Inn-völgybe, melyen keresztül a széles Inn-folyó kigyózik, és a gözkocsjvonatok vidám, szabad utasokkal robnak. Észak felé, a vasrácsosaton keresztül, az élénk Kufstein városka, s a vasúti indóház mozgalmá látható; távolabb halmok, hegyek és síkság meglepő tarka vegyületben. A kilátás oly szép, hogy a szabadság elvesztésének terhét mindenestre inkább elszelgettünk, mint könnyíti. Ezen börtönökben elszelgettünk, csodálkozva látjuk, hogy itt nem változott az idő; a bucsuzó nap sugarai aranytal hintik be a fák lombjait, a madarak halkabb esteli dala zeng a csendes erdői magányban.

Míg Rózsa Sándort szabad volt meglátogatni, több utazót odacsalt a kíváncsiság. Midőn a börtönőr zörgő kulcsosmagával a börtönt felnyitá, Rózsa Sándor szokás szerint egy kissé fölemelkedett a nyoszolyáról, melyen kinyitózva feküdt, felső testét föl egyenesíté s megvasalt mezten lábát összevoná. Késsé őszszel, a hideg daczára, nyitva tartá ablakait, s öltözete elarutá a puszták megzett fát. Ha a látogató szivarral kínálta meg, azt rendszeren elvette, és subája alá rejtette, melyet még pusztai kalandos életben viselt. Köszönete igen egyszerű fejbizcentésből állott. Rózsa Sándor iránt nem tanusíthatni nagyobb sziveséget, mint ha az ember szivarral és dohányval ellátja, hiszen meg csak a szivar és egy pipa dohány az egyetlen élvezet, melyet neki a világ adhat. Minden egyébtől elkeseredett szívvél fordul el. Arca kevéssé szenvedőnek látszik, s szép haja egészen hátra van simitva arányos fején, melyre 10,000 forint díj volt kifizetve. — Késsé görbe orra fölött az éles, hideg és bizalmatlan szem néz elő a setét szemöldök alól. Német nyelven tett kérdésre soha sem felel: azt mondja, hogy nem tud németül, ámbar a német nyelv, mint a törvényeségi tárgyalásokból kitűnt, nem egészen ismeretlen előtte. — Gyakran mélyen sohajt s általában rezzevethető rajta a levertség. Az élethosszig tartó fogás gondolatát nem tudja eltűnni, s e tekintetben igen sürgetően kérte azon folyamodványának benyújtását, melyben azért könyörög, hogy fogságát bizonyos számú esztendőkre szabják, habár számuk annyi lesz is, hogy valószínűleg élete hosszával fölér. Nem régiben azért folyamodott, hogy magyarországi börtönben tölthesse fogságát. — Rózsa Sándor ritkán használja föl azon egy órát, mely neki naponként a szabadban való mozgásra van engedve, mert fogoly léte nem volna képes a szabad levegőt eltűnni. — Azért ritkán hagyja el börtönét, s rendszeren subájába takarózva nyoszolyáján ül vagy fekszik, s kitalálhatatlan gondolataihoz szivarját vagy pipáját szívja, melylyel valamely környületes látogató megajándékozta. (M. S.) B. Z.

A légy.

Közli Dr. Baróc Lajos.

Sohasem tapasztaltam oly szemteleneknek a legyeket, mint a mult nyáron. Talán onnan van, hogy máskor nem vettem szemtelenkedő arczát-

lanságukat oly érzékenyen, mint akkor. Mihelyt a nap melegebb sugárait lebecsálja, életre és szárnyra kel ezen dög rovarserag, otthagya piszkos rejtékét és számtalan csapatokban rohan az emberekre és állatokra, mintha ezek kinzására volna teremtve. Sokan közülük szurásuk által ki- noznak, telhetlen szívóormányukat vampyrmódra

Tárca Tamás síremléke (a hétharsi templomban).

furják a bőr alá és valódi vérszopókká lesznek. Lovainkat elvadítják, a csordákat kinozzák és a különben oly türelmes tehenet csiklandós részein annyira csipdesik, hogy a fejű nő, ha különösen talpán nem áll, őrösen hozza be a sajárt. Sőt némelyek (mint az ökr-, juh- és lőbögölők) elég

juhoknak, melyek különben is valódi kereszt-hor-dozók, m'nt hogy egy sereg betegség és féreg vég nélküli kinzásainak vannak kitéve, még sokkal mostohább sorak van, mint a vastagbőrűeknek. Náluk a bögöly nem elégszik meg a bőrrel, hanem az orrlyukakba mászik és pondrói az agy- őrégbe mennek fel! Mikép történik azonban,

hogy a lőbögölynél a kukacok a lő gyomrába jussanak, a felett sokat vitakoztak jobbra és balra a természetudósok. Sokáig azt hitték, hogy a légy az állat alfelébe rakja tojásait és az azokból képződött kukacok másznak azután a lő belébe és gyomrába. Az újabb vizsgálok azonban azon véleményben vannak, hogy a légy tojásait odarakja, hol azt a lő szájaival elérheti (mint előlábaire és vállaira), onnan azután lenyalja, lenyeli és így fejlődnek ki gyomrában a kukacok, melyek aztán a beleken keresztül jutnak, a ganajjal együtt az állatból kitarakodnak és abban átalakulásukat tovább folytatják.

Igaz, a szobalégy nem ily vérszopó, nem ily csipdeső mint a bögöly, sőt még nem is tud csipni. Azon légy, mely a szobában gyakran oly hevesen megcsip, nem a szobalégy, hanem a csipőlégy (*conops calcitrans*). — Ez majdnem azon alkotással bír, mint a szobalégy és ettől leginkább csipő ormánya által különbözik; mindazáltal nem annyira a szobában, mint inkább azonkívül az alsóbb légrétegekben tartózkodik. Ez főleg a lovakra nézve nagy ostor, melyek épen nem tudnak tőle nyugodni. A szobába leginkább csak akkor tódulnak, midőn esőre készül az idő, s innen mondják: hogy „eső lesz, mert a legyek nagyon csipnek.”

Ha ki kell is mentenünk a szobalegyeket azon gyanu alól, mintha minket csipdesők által háborgatnának; milliókra és milliókra rugó légiókat mégis az emberiség valódi ostarának kell tekintünk. E tolatkozó vendégeket nem képes az ember elhárítani magától. Napról napra új seregekben tűnnek elénk és kiállhatlan nyálfoládéuk és ragadós nedvök által, melyet lábaik között kiizadnak, ablakokat, tükroket, függönyöket, szőnyegeket, falakat, könyveket, papírokat s több effélet a legszemtelenebbül beszenyeznek. — És miként mőkázunk velünk — a teremtés hatodik napjának remekművével! Minden szeniorás nélkül surrognak és babrálunk körülünk és rajtunk, és finom szőrrel be- nőtt körmeikkel az ide s tova máz- kálás által kiállhat- lanul csiklandozzák testünket. És e mel- lett oly nyakasok, hogy párjokat kell keresnünk. Még az ember ábrázata és annak kitűnő disze az orr előtt (bár- mily hósi alkattal bírjon is az) sem mutatnak legkeve- sebb illetet is! Az ember ijeszti, ker- geti őket, felugrik, hogy a szemtelen csapodárokat meg- regulázza és mind hiába, boszuját nem töltheti rajtok, hoz- szu orral kell vis- zatérnie. . . . Ily vakmerő, szemtelen állat nincs több a világon. A többiek mindnyájan félők és tisztelik az ember ábrázatát, — és ta- lán a légy-söpredék volna arra rendel- ve, hogy az isteni mintakép büszke- ségét megalázza?... Mennyi kellemet- lenséget okoznak

A tarkói régi kastély. (Sárosmegyében.)

ezen tolatkozó vendégek csak gazdasszonyainknak, kik oly gondosan kénytelenek [készleteiket] elre- jteni előlük, mint tolvaj macskák elől. Hát még a szegény betegek mennyi nyugtalanságot szenved- nek tőlük, kikre e kapzsi sereg oly könyörütle- tlenül sováro? De még a frisek és egészségesnek is meggyül a baja, midőn a beretvákezi borbély

HIRDETÉSEK.

VASÁRNAPI UJSÁG és Politikai Ujdonságok 1864. évi július—decemberi folyamára.

Előfizetési föltételek: A Vasárnapi Ujs. és Polit. Ujdonságok együtt véve (július—decemberre) 5 ft. A Vasárnapi Ujságot magában véve (július—decemberre) 3 ft. A Politikai Ujdonságokat magában véve (július—decemberre) 3 ft.

A kiadóhivatal Pesten, egyetem utca 4. sz. a.

Említett újságokba, — közlés végett bármennyű hirdetések elfogadtnak, s azok ígatási díjai jutányos áron számíttanak.

Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában Pesten megjelent, s általa minden hiteles könyvárusnál, Pesten: Ráth Mór-nál, Budán: Nagel és Wischán-nál kapható:

Három fontos vélemény RENAN JÉZUS ÉLETE

Különféle theologiai szempontból fejtegetve. ELTESTER H. potsdami lelkész, VAN OSTERZEE S. J. utrechti hittudor és tanár és ifjabb COQUEREL ATHANÁZ párisi lelkész által;

Torkos István. Nyolczadrét. 168 lap. Ára 80 kr. Postán bérmentesen küldve 1 forint a. é.

Renan „Jézus élete“ illetékes és illetéktelen bírák részéről oly különbözőleg ítéltetett meg, hogy egyáltalában nem lehet csudálni, ha az olvasó-közönségnek, a mely a könyvet oly kitűnő részvétellel fogadta, a műfélői véleménye igen nagy részben határozatlan és ingátog. Jelen füzet, távol attól, hogy a gondolkodó olvasó ítéletének irányát akarna adni, csupán a bővebb megvilágítás érdekében közli három nevezetes hittudósnak alaposan és tudományosan kifejtett nézetét.

Tudósítás lótulajdonosok számára.

Legbiztosabb kezeséget egy árucikk szilárdságáért tagadhatlanul annak szakértő férfiak megbírása nyújthat; bátrak vagyunk e tekintetben alábbirt két ílyeműt, s a Kwizda-féle és kir. szab. üdítő-nevűre vonatkozó bírálatot közhírré tenni e egyáltalán ezen üdítő-nevűre a lótulajdonos urak szives figyelmébe ajánlani.

Knauert m. k., Berlin, dec. 28. 1861. az összes kir. főlovászat főlovórsa, első rangu gyógyszerész s az állatbiztosítobank műtani igazgatója.

Langwirthy M., királyi 6 fősége állatorvosa. Meyer W., főlovászmester. A raktárak léteznek PESTEN: Török József gyógyszerész urnál, király-utca 7-ik szám alatt.

Egy pataczk ára 1 ft. 40 kr. Két palacznál kevesebb nem rendelhető meg, a pakolásért 30 kr. számíttatik.

Valódi vászon és igazi rőfmértékért jóállás mellett csak a jelen pesti vásár alatt nagy-hidutezában.

a Miatyánk-utczára szolgáló szögletházban 14. szám alatt, az óriáshegységi takácsgeylet bizottmánya a legnagyobb vászontakács hagyatékából 600 vég valódi rumburgi és sileziai hegyi vásznat, rumburgi asztalneműket, törülköző- és zsebkendőket a becsárnak fele árán becstár áruba.

- ÁRJEJYZÉK. Egy vég kitűnő vászon lepedőknek, 30 róf, a bizottmány által 14 ft. 22 krra becstülve, csak 8 ft. Egy vég 30 rófós nehéz fonalvászon, becsár 16 ft., csak 10 ft. 50 kr.

Különösen ajánlható csodaszép nőruhának való 25, 30, 40, 50 kr. rőfe. Azon t. cz. vevők, kik 50 ftig bevásárolnak, jutalmul egy féluczat finom francia batiszt-kendőt nyernek.

A csász. királyi szabad. tiszavidéki vasút.

MENETREND,

1864. év május 1-től kezdve, érvényes az 1864. évi nyári-havakra

Table with columns for station names (Bécs, Pest, Szolnok, etc.), departure times, and arrival times for various train routes.

Table with columns for station names (Bécs, Pest, Szolnok, etc.), departure times, and arrival times for various train routes.

Table with columns for station names (Arad, Mező-Túr, Szolnok, etc.), departure times, and arrival times for various train routes.

A vasúthoz csatlakozó postakocsik indulnak: Aradról Szegedbe: naponként este 5 órakor; az utasok főlvétele nincsen korlátozva.

Az igazgatóság.

VALÓDI PAGLIANO-SYRUP,

Girolamo Pagliano florenzi professortól egyenesen ideszállítva, különböző mennyiségben kapható: a magyarországi főraktárban TÖRÖK JÓZSEF

A budai császárfürdői

ez évi nyári-idény május hó 1-én kezdetett meg. A lakások megrendelése, ugy minden a fürdői vendég és használat ügyébe vágó kérdések iránt ugyanottan a fürdői ügyvivőség szolgálnd.

Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában megjelent, s általa minden hiteles könyvárusnál, Pesten: Eggenberger Ferdinánd, Budán: Nagel és Wischán-nál kapható:

kemény-fedélzetek

Hordozható s vízzel légmentesen zárolt szoba-üszékek, darabja 5 forinttól 15 forintig. Készületek, melyek minden árnyékszékre alkalmazhatók, s a légvonalat és bűzt tökéletesen eltávolítják, darabja 10 ft.

Mikéits Károly.

Raktára: rózsateren 2-ik szám alatt Pesten. 601 (6-6)

Mérnöki segéd kerestetik.

A külső felmérésekben, urbéri elkülönözési osztások, számítások- és rajzolatokban jártas mérnöki segéd kerestetik, ügyesség- és szorgalmához képest, 40 fittól 60 ftig terjedhető havi fizetés mellett.

LILIAM-VIZ.

Francia- és Angolország legelső orvosai által ajánlott bámulatos sikertű szépitő- és mosdóvíz, mely a hölgyek öszhangzó véleménye szerint paratlan, s a melyről föltalálja kezsek, hogy a napégetést, szeplőt, kiütéseket, pattanásokat, sárga bőrt, májfoltokat, szávjai minden bőrtisztatlanságot eltávolít, az arcot, nyakot, vállakat, karokat, kezeket, hófehérré, puhává, finommá teszi, s azoknak fris ifju kinézetet kölcsönöz.

LOHSE szakáll- és szemöldök-növesztő-szere.

Ezen szer egy év alatt európai híre vergődött, miután ezer meg ezer férfiú tömött szakállat s számalan hölgy szép tömött, sötét szemöldököt nyert tőle. A szakállnak a kívánt állást lehet vele adni, s a vörösés vagy szinehagyott selyemfonoknak, s a hajhoz hasonlóknak lesznek általa.

MAGYAR SAJTÓ

politikai napilapra. ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK: Postán küldve: Junius hóra 1 ft. 20 kr. 3 hónapra (junius—augusztus) 3 „ 50 „ 6 hónapra (junius—november) 7 „ —

A Magyar Sajtó kiadó-hivatala.

(Pest, egyetem-utca 4. szám.)

A katylyak az itt látható és hivatalosan letett védjegyeket vannak ellátva.

Kifülvén jutalomdíjakat pénzzel a parisi világkiállításban 1853-ik évről.

Központi szállítási rakhely a „golyához“ címzett gyógyszer-tár Bécsben.

Figyelemre méltó. Tapasztalván, hogy a Seidlitz-porok szóról szóra az enyém után nyomtatott, sőt a közönség ámtása végett hamisított névaláírásokkal ellátott használati utasításokkal adnak el, s e végett a külső alak hasonlatosságánál fogva saját gyártmányommal könnyen felcserélhetők; ezen hamisítások megvételétől mindenkit azon megjelölésével óvok, miszerint „az általam készített Seidlitz-por minden katylyája megkülönböztetésül hasonló készítményektől saját iparjegyem és aláírásommal van ellátva; és minden egyes adag fehér papír-burkolatán ismerjéki utasításomban „Moll's Seidlitz-Pulver“ látható.

Ára egy bepecsételt eredeti katylyának 1 ft. 25 kr. — Használati utasítás minden nyelven.

E porok, rendkívül s a legkülönbözőbb esetekben bebizonyult gyógyhatása által minden eddig ismert házi-szerek között tagadhatatlanul az első helyet foglalják el; — mint azt sok ezer, a nagy császár birodalom minden részeiből került s kezükkel levő hálaíratok a legrejtettebben tanúsítják, hogy e porok rögzült szorulásoknál, emésztetlenségnek és gyomorhívél: tovbá görcsök, vese- és ideg-bajokban, szivdobogásban, idegesség okozta főfájásnál, vér-tudulásnál, csuszos fogfájá: lomnál, végül hystériára, bukóra és buzamos hanyasra hajlamosnál stb., a legjobb sikerrel alkalmazhatók, s a legártalmos: gyógyhatást eredményeznek. — Az ez évtől kezdve igen kiterjedt levelezés számos államban van, melyek részéről kik, mint a nárok minden, gyakran allopathikus és hydropathikus gyógymód eredménytelensége miatt, az egyszerű házi szerbe: k fordultak, és ebben rongált egészségüknek helyreállítására oly soká eredménytelenül keresett gyógyszerrel megelégedtek. — Ez elismerő: iratok szerzői körött a társadalomnak csaknem minden osztálya, u. m. munkások, tanítók, kereskedők, iparosok, művészek, mező: gardák, tanárok és hivatalnokok, sőt gyógyszeresek és orvosok, valamint mindkét nembeli oly egyének is képviseltek, kiknek erőltet még a leghírhedtebb gyógyforrások sem okoztak logikább könnyebbülést, és kiknek egészségek csupán csak a Seidlitz: poroknak rendszeres használatával állítottak helyre.

A főraktár létezik:

PESTEN TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész urnál, király-utca 7-ik szám alatt. STEINBACH JÓZSEF ur kereskedésében, gránátos-utcában.

Ezen czégek altt szintén megrendelhető:

a norvégiai „Bergen“ városból való valódi Dorsch-májhalzsir-olaj is.

Ára egy nagyobb füvegnek 1 ft. 80 kr., egy kisebbnek 1 ft. n. é.

Az üvegek el vannak látva védmarkokkal és kimerítő használati utasítással. — Ez az egyetlen faj, mely minden töltés előtt végigáztat megvizsgálják és az üvegekkel ellátott csomagokban kizárólag eliditják. — Ezen legtisztább és leghatályosabb májhalzsir-faj a Dorsch-halnak legnagyobb egybevirágítás és kiváló minőségű, és egyáltalán semmi vegytani kezelet alá nem vett, hanem a bepecsételt egészben levő folyadék egészen épen és azonos állapotban van, miként az közvetlenül a természet által nyújtott. — E valódi Dorsch-májhalzsir-olaj Európának minden orvosi tekintélye által mint legjobb gyógyszer a mell- és tüdő-bajokban, serophulus és rachitis, közhvény és csúz, idült bőrkítetés, szemgyulladás, ideg- és több más bajokban alkalmazhatók.

MOLL A., gyógyszerész Bécsben, „zum Storch“, Tuchlauben.

Hirdetmény.

A magas es. kir. hadügyminiszterium 1864. évi május 14-én 1477. 3. oszt. sz. a kelt ki: becséltványa folytán, Kisbérben, Komárom: megyében, közvetlen a szóny-fehérvári vasut mellett, ugyan 1864. évi július hó 4-én, 9 órakor, a gazdasági irodában bepecsételt igéretre (Offert) követezendő birtok: részeket leandek örök áron eladva; nygvanis: 1. Az uradalmi ugynevezett „Kómalom“ két szitára Kisbérben, a hozzátartozó tágas lakás, istálló, a vele határos tó és telekkel együtt, melynek összes térmértéke 28 1/2 1000 kat. holdat tesz. Kikialtási ár: a 15,747 ftnyi becsérték; bánatpénz a kikialtási ár 10% -ka vagyis 1574 ft. 70 kr. 2. Az uradalmi ugynevezett „Kismalom“ szintén Kisbérben a 780 □ ölet tevő belső telekkel együtt. Kikialtási ár 2722 ft. bánatpénz 272 ft. 20 kr. 3. Az uradalmi örlő- és fűrészmalom Hántán, fél óra Kisbértől, a hozzátartozó 4 1/2 1000-af holdnyi telekkel együtt Kikialtási ár 8110 ft. 54 kr. — bánatpénz 811 ft. 10 kr. A föltételek a helybeli gazdaszat igazga: tósági irodában minden időben meg: kint: hetők. Mire a venni szándékozók azon megjel: yzéssel hivatnak meg, hogy elegendő bélyeg: gel és kellő bánatpénzzel ellátott s bepe: csetelt igérvényeket (Offert) a fenukített nap és órára benyújtsák. Kelt Kisbérben, 1864. évi május hó 28-án. 642 221. A kishéri es. k. katonai ménes-intézet. (2-8)

Csak 1 forint. 1864. évi július 1-jén történik a Mailand városa által biztosított 18 millió frank kölcsön-sorshuzása. Ezen kölcsön-sorsjegyek eladása minden államban törvényesen meg van engedve. A kölcsön főnyereményei: 25 nyeremény 100,000 frankjával, 10 nyeremény 50,000, 5 ször 20,000, 5 ször 10,000, 10 ször 5,000, 10 ször 4,000, 10 ször 3,000, 1655 ször 1,000, 10 ször 600, 180 ször 500, 290 ször 400, 315 ször 300, — továbbá kisebb nyeremények: 250, 200, 150, 100, 60, 50, 49, 48, 47, 46 stb. frankkal. A kötelezvények mindegyikének legalább is 46 frankot kell nyernie. Ezenkint 4 huzás történik, u. m. január 1-én, aprilis 1-én, július 1-én, október 1-én. — Eredeti sorsjegyek, fennírtintett huzások mindegyikére a legolcsóbb ártért kaphatók. 1 sorsjegy ára az első júliusi huzásra 1 ft. 12 „ „ „ „ „ 10 „ Játéktervek és sorszuási lajstromok mindenkinek ingyért s bérmentesítve küldetnek meg. A legesélyesebb mérvű megrendelések is a pénzösszeg beklüldése mellett gyorsan s pontosan teljesítenek. A megrendelések közvetlen alulírtotthoz intézendők. Csak 1 forint. SCHRINPF JEAN, bankár mainai Frankfurtban. 638 (2-5)

Nincs többé szeplő!

Mi a nők legfőbb disze? — kétségkívül a szép, tiszta arc. — Kítől a természet ezt megtagadta, és az arcot annyira elurított szeplőtől májfoltoktól, meg akar menekülni, és arczának fatalságát, élénk rugalmasságát vissza akarja szerezni, az kísérte meg a párisi orvosi akademia által czészárúnek ismert, és egész Angol- és Franciaországra közhazsnálatuá lett

LILIAÉE PARISIENNE szépítő szert. — Egy tégly, mely 8-10 hétig is eltart, elegendő a legszebb és legtisztább arczbor előhozására. — Egy téglye ára használati utasítással 3 ft., begöngyölés 20 kr. Rakhleyek PESTEN: Thalmyer A. és társa. — Luett M. illatkereskedése, Porli F. vaczi-utca 19-ik szám, — Molnar J., vaczi-utca 20-ik szám. 544 (12-24)

Kiadó-tulajdonos Heckenast Gusztáv. — Nyomatja Landerer és Heckenast, egyetem-utca 4. szám alatt Pesten, 1864.

Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában megjelent, s minden hitelen nagyvárosnál, Pesten: Eggenberger Nandor, Budán: Nagel és Wischán-nál kapható:

Külön függelék az ideiglenes törvénykezési szabályokhoz.

Az 1862-iki december hó 12. és 20., ugy 1864 i február hó 29-én kibocsátott belyeg- és illeték-szabályok.

Az összes pórtendeletekkel kiegészítve s felvilágosító jegyzetekkel kíserve. Nagy 8-r. (111 l.) Boritékba füzve 1 ft.

Arverés.

Sár-Bogárd Tinód mezőváros vendég-fogadója és öt kisebb korszája június hó 16-ik napján arverés után f. évi sz. Mihály napjától egymásutáni három évre használatba adatik. 618 (3-3)

A közbirtokosság által.

Haszonbéri hirdetés.

A feygyverneki vasutállomáshoz közelfekvő kiskocsordosi pusztán a kiskoru Gaizagó örökösök 314 holdnyi — 1200 □ ölel — birtokuk egy tagban, uri lakkal és minden gazdasági épületekkel ellátva, — 1864. év szent Mihály napjától három évre arverés után fog bérbe adatni. — Bérleti kívánék illő bánompénzzel ellátva, június 19-én, délutáni 3 órára, a helyszínére meghívhatnak. — Feltételek iránt addig is Szolnok o Domokos László gondnoknál, pusztá Póhálmón Gaizagó Kristófnál, és helyben Sárosy István ispánnál értekezhetni. 637 (2-3)

Biztosított új állam-sorsjátéki JEGYEK. Már folyó évi június 9-én történik a felvénekint 6-szor huzás alá kerülendő és biztosított államsorsjegyek első huzása 7 ujjiával egy egész sorsjegy után; — 3 ft. 50 kr. fél sorsjegy után; s 1 ft. 50 krral egy negyed sorsjegy után. 175,000, 105,000, 70,000, 35,000, 17,500, 14,000 stb. ft. nyerhető meg. Ugy számok nem huratnak ki, s hat hó forgása alatt az összes sorsjegyek 180-felére szre a fentebb elősorolt nyereményekben részesíttetik. Alulírt ezen sorsjegyek eladásával a kormány által bizatván meg, kéri, hogy a megrendelések is közvetlen ő hozzátéteszenek. Grünebaum A. Irodája: Schäfergasse 11. sz. a., nächst der Zeil, m. Frankfurtban. Tekintve a nagy nyeremény-előnyököt s a betett összegnek csekélységét, említett sorsjegyek után a kérdésös ködös is nagy lehet, minél fogva a megrendelések meöbbsi megtétele is kö: retik. A hivatalos sorszuási lajstromok és játéktervek ingyért küldetnek meg s a kívánatúra bármikor kellő felvilágo: sítás adatik. Mindamellett, hogy a betételek ausz: triai bankjegyek vagy szelvényekben eszközölhetők, a nyeremények mégis ezüstpénzben vagy aranyban fizette: nek ki. Ebbeli levelezések német nyel: ven történendők. 638 (3-4)

Bérbeadás. (3-6)

Pest városának tőzsomszédóságában, a r.-kereszturi határban, a rákosi folyón, újabb modoru, örleshez is alkalmazott negy: kerekű, felül csapó, pittés-malom, mellette levő, 15 hold szántó-földdel, réttel, lucz: rnással, kerttel és tisztogés lakással együtt azonnal több évre bérbe adandó. Kiknek a bérlethez szándékuk volna, jelensék ma: gukat R.-Kereszturon az urasági tiszté: l.

Pest, június 12-én 1864.

Előfizetési feltételek 1864-dik évre: Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 10 ft. Fél évre 5 ft. Csupán Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft. — Csupán Politikai Ujdonságok: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft.

Hirdetési díjak, a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságokat illetőleg, 1863. novem: ber 1-től kezdve: Egy, négyezer haszótt petit sor ára, vagy annak helye, egyszeri ígatásnál 10 krt; háromszor- vagy többszöri ígatásnál csak 7 krtba számíttatik. — Külföldre névze kiadó-hivatalunk szá: mára hirdetődvök elfogad, Hamburg és Altonában: Haasensteinn és Wagner. — M. Frankfurtban: Otto Mollien és Jaeger könyvkereskedése; Bécsben: Oppelik Alajos, — és Pesten a ker: tész-gazdaszati ügynökség is. Józsefstr., 14. sz. a. Bélyeg-díj, külön minden ígatás után 30 ujkr.

Récsi Emil.

(1822 - 1864.)

A magyar irodalom közelebb elhunyt egyik buzgó munkásának, a m. kir. tud. egyetem volt köztisztelött tanárának, a jog- és államtudományi kar prodekánjának, Récsi Emilnek arczképével és rövid életrajzával akarjuk olvasóinkat mai számunkban megismertetni. Feladatunk teljesítése nem nehéz, mert a korán elvesztett derék férfunak életpá: lyáját, fáradhatlan munkálkodásának gyü: mölései jelölik mindvégig; ugy, hogy e szemebetűd nyomokon könnyen kísérhet: jük őt a rövid életuton egész a sirig.

Récsi Emil a testvérhon adá nekünk 1822-ben november 16-án született Kolozsvárt, hol atyja az országos építészeti hivatalnál számtiszt volt. A gyermek tehet: ségei oly korán fejlődtek, s már a szülői háznál oly gondos ápo: lásban részesültek, hogy négy éves korában irt és olvasott; az iskolai tudományokat pedig oly hévvel szivta magába, s az alsőbb és philosophiai osztályokat a kol: loszvári kir. lyceumban oly gyorsan futotta végig, hogy 14 éves korában, 1837-ben már Pestre jött, hogy a bölcsészeti és szép: művészeti tudományok dokto: rává avattassa föl magát, mi megtörténvén, a jogi tudományo: kat végezte el, s 17 éves korában a királyi táblához esküdött fel, hol másfél évi gyakorlat után az ügyvédi oklevelet megszerezve, az alig 19 éves ifjut Maroszzék és Doboka-megyé assessorainak so: rában találjuk, ki már akkor a világhírű Bentham Jeremiás pol: gári és büntető törvényhozási értekezéseinek magyarra fordítá: sával foglalkozott, közben Erdélyben buvárokodván.

tudományok rendes tanárává neveztetett ki a kolozsvári lyceumhoz. Ez állomásán azonban alig maradt egy pár hónapig, már újabb kitüntetés várt reá, 1848 tavaszán a megalakult magyar minisz: teriumhoz hivatván meg, hol a vallás- és közoktatási ügyérségnek titkári állással volt megkínálva, melyet el is fogadott, s mint ilyen, nevezetes résztvett a közoktatás ujra szervezésében.

A viszonyok változtával kevés ideig el: vonultan élt, de 1850-ben a „Pesti Napló“ rendes, és a közjog helyettes tanáruul ne: veztetett ki. S míg a hivatalos és közpályán ernye: detlen szorgalmat és tevékenységet fejtett ki, nem kevesebb buzgósággal forgolódt az irodalom terén, mivelvén és gyarapítván azt szépirodalmi és tudományos dolgozatai: val egyaránt.

A jelesebb külföldi regények áttétele s meghonosítása körül Récsi Emilnek nem ke: ves érdeme van.

Még Erdélyben léte alatt indított meg egy „Francia regény-csarnokot“, melyben maga fordította Sand Györgytől Leliát és Indianát, Sue Jenőtől pedig Matildot. Pesten ismét egy „Külföldi regény-csarnok“-ot kezdett meg, melynek 1853-54-ben megjelent tizenkét kötete, töle hozta Thackeray Huság vására című regényét, továbbá Mont-Revéchet és ifj. Dumastól Printemps Zsófiát. — Később pedig, a Heckenast Gusztáv által megindított, „Téli könyvtárban“ jelentek meg általa fordítva: Dickens Nehéz idők és Pusztaház című regényei, valamint Freytagnak a német irodalomban híres „Soll und Haben“-je, Kalmár és báró című alatt.

RÉCSI EMIL.

Miután most említett munkáját 1844-ben két kötetben kiadta, Pestre jött, s irodalmi munkásságát itt is folytatta, a jogtudor: ságra készült, melyből 1846-ban a vizsgálá: tot kitűnően ki is állotta. S még ezen évben a statistika és egyházi jog helyettes taná: rává lett, — 1862-ben pedig a római jog

szekesztését vette át, s még ugyanazon évben helyettes tanárrá neveztetett ki a pesti egyetemen, hol ily minőségben a köz: igazgatási tudományokat adta elő magyar és német nyelven, míg 1852-ben ugyan: ott a politikai törvénytan rendes taná: rává lett, — 1862-ben pedig a római jog

geni tanár nyomán átdolgozva, 1857-ben jelent meg. A római jog rendszerét pedig Puchta Fr. Gy. után 1862-ben adta ki hall: gatói számára. — Legutóbbi fordítmánya Müller K. O. és Donaldson J. V. Régi görög irodalom története, melyből két erős kötet jelent meg eddig, és pedig az utóbbi, ke